

CACA CHE DIRUN SAN PABLO, DECHUH YE YAHN IHYAN YAHN DENDIOHS CHE VATE YE YAN GALACIA

¹ U Pablo ne, ndiyu ihyan iyehanse che chihco ye veder-ihquentiyon tãh che co apóstol, te a Dihvo vo Jesucristo man, Dendiohs Chida, ihyan min che ndedetuhche ye Dihvo vo van tenahn man. ² Nchuhn che ritahno ne Dihvo vo Jesucristo, che vate ne yahn yahn Galacia, u nduco nducoyaca dihno vo che chenan ye muhn nducó, dirún nuhn nahn cuh, dechuh nuhn yahn ne.

³ Dendiohs Chida man, Dihvo vo Jesucristo man, din yahino ye nchuhn, din ye che ndahca cuahtenan ne. ⁴ A Dihvo vo Jesucristo che chihco mendahn ye ihyan chih ye cava nunde yuhn vo, ndedevahn ye uvo van ihyan nunde nduhca che nahn Chido vo Dendiohs, ⁵ ihyan min che va che ndeva nducoyaca ihyan yavenan ye numacuahn ro. Tihca co.

Va ama nan no ndudo cava che ndevahn ihyan

⁶ Ama rahn inó che nduco nun racondah vedame nchuhn Dendiohs, ihyan min che tendahnun ye uvo, dechuh ye Dihvo vo Jesucristo che yahino ye uvo. Man ne, riquendi ne tama nan ndudo. ⁷ Ndiyu che va tama nan ndudo ndah, ate che tahque ri ne, vate ihyan che redetohnan ye ino nchuhn, nahn ndacorun ye ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo. ⁸ Adecoduhno ihyan che cuahndudo ye tama nan ndudo che ndiyu ndudo che rahndudo nuhn, rihnevan nchuhn ne, ihyan min ne, va che conda ye, andahre u o ama ángel che caca ye vahchetero. ⁹ Nduhca che chicuahn nchuhn ro menan ne, man ne,

ndaconan ntihton yán tama yune. Adecoduhno ihyan che cuahndudo ye tama nan ndudo che ndiyu ndudo che a chitahno nchuhn ne, ihyan min ne, va che conda ye.

¹⁰ U ne, hua rinúhn che co yeno ihyan iyehense nducó, te che rinúhn ne, che co yeno Dendiohs. Ndete che núhn che co yeno ihyan iyehense nducó ne, nde hua co conán nan ntihton yahn Dihvo vo Jesucristo.

¹¹ Dihno, nahn che codevano nchuhn te ndudo ndah che cahndudó, chihnevan ne ne, ndiyu vededevano yahn ihyan iyehense, ¹² te nde ama ihyan iyehense ne, hua chicuahn ye u. Che rahndudó ne, man Dihvo vo Jesucristo te ye, checadinó.

¹³ A checadino nchuhn nduhca ihyan u ro menan cuahn che chitahnó dama nduco ihyan nación yahn Israel. Din tán nduco ihyan yahn Dendiohs, rihcó che decuihnó ihyan. ¹⁴ Nduhca che ritahno ihyan nación yahn Israel ne, u che tahque quendañnan che co nducoyaca combiero yahn, te numa inó quendí costumbre yahn ihyan ndico yahn. ¹⁵ Ate Dendiohs ne, tendañnun ye u numacuahn vedeyahino yahn ye, ne chihco vih ye u nde ro che metah cuhndeyán. ¹⁶ Nda ro che nahn ye ne, dechuh ye Daya ye nan, te cuande ye ndudo yahn ye u cava che cuahndudó van ihyan nación chenahn. Cuahn che tihca chi ne, hua chahn chiqueruné nde ama ihyan, ¹⁷ nde hua chahn yan Jerusalén chendihcheró ihyan che tahque menan ndi ye apóstol che co u. Tahque ndah ne, chahn yahn yahn Arabia. Chihno min ne, ndaconán yan Damasco.

¹⁸ Nde chihno ino nduyo ne, tuhme chahn yan Jerusalén che ndihcheró Pedro, ne quenán nduco ye ntihton ro. ¹⁹ Atenan ihyan min nduco Jacobo, dihno Dihvo vo Jesucristo, ndihcheró ihyan. Hua ndihcheró ihyan apóstol chenahn. ²⁰ Nde nan Dendiohs ne, ndudo cuaco che dirún yahn nchuhn.

²¹ Adiva ne, cháhn yahn yahn Siria man, yahn yahn Cilicia man. ²² Tahñ min ne, dihno vo che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo, che vate ye estado yahn Judea ne, hua rendihche ye u. ²³ Che devano ye yáhn ne, atenān che rente ihyan che a u che din tán ro menān me nduco ihyan che ritahno ye Dihvo vo man, che rahndudó ndudo che rihcó che decuihnó ro menān me man, ²⁴ ne rendeva ye yavenān Dendiohs cavá.

2

Pablo ne, nevahnecun ihyan apóstol chenāhn ihyan

¹ Chihno ndichecun nduyo ne, cháhn tama yune yan Jerusalén nduco Bernabé, ne quendá Tito. ² Cháhn, te checadinó te tihca nahn Dendiohs. Min ndo dama demān ihyan che ndinān ye yahn yaco, ne necah cuandé ihyan yahn ndudo ndah che rahndudó van ihyan nación chenāhn. Tihca dín, te nahn cadinó deh cahma ye yahn ntiyon yáhn, a cochihve o hua. ³ Nde Tito che nduco se u, andahre sahn tama nación se, ate hua din ye fuerza che conan seña sahn. ⁴ Ama o sahn che redin ca se che ritahno se Dihvo vo Jesucristo ne, cuahn ndeh chenda se min, rano se nuhn, nahn cua cuande se nuhn dehco che vatemān ino nuhn, ritahno nuhn Dihvo vo Jesucristo, te nahn se che ndaconan quendi nuhn ley che dirun Moisés, din che denduh ino nuhn. ⁵ Ate nde tah hua tumacah nuhn yahn sahn chahn, te rendedecadino nuhn cava nchuhn, ne hua cah yune nuhn che tihdenan se costumbre ndico nan ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo.

⁶ Me ihyan ndinān chahn ne, a ndinān ye o hua, chemin ne, nde hua cuande yáhn, te Dendiohs ne, dama no rendihche ye nducoyaca ihyan. Ihyan chahn ne, metah nde ama nan ndudo che quendudonan devano ye che va che cacuahn ye u. ⁷ Tahque ndah ne, tumacadino ye che

man Dendiohs nahn ye ntiyon u che cuahndudó ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo van ihyan nación chenahn nduhca che nahn ye Pedro che cuahndudo ye van ihyan nación yahn Israel. ⁸Nduhca che cah dito Dendiohs Pedro nan ntiyon van ihyan nación yahn Israel ne, tihca cah dito ye u nan ntiyon van ihyan nación chenahn. ⁹Jacobo man, Pedro man, Juan man, ihyan chahn che ndinan ye, nducote tumacadino ye te numacuahn vedeyahino nte Dendiohs vederihquentiyon u ne, nevah necun ye nuhn, u nduco Bernabé, ne nte cade ye che quendi nuhn cuahndudo nuhn van ihyan nación chenahn, ne man ye ne, quendi ye cuahndudo ye van ihyan nación yahn Israel. ¹⁰Atenan che chica ye nuhn ne, che din nuhn cuande cava ihyan chevah che vate ye min. Chemin ne, numacuahn vedeyeno dinahn.

Pablo ne, yahve ye Pedro min yan Antioquia

¹¹ Adiva cuahn che chahn Pedro yan Antioquia ne, tumacadinó che hua runecade ye, ne quenana cuma che yahvé ihyan. ¹² A menan ne, reh ye dama nduco ihyan nación chenahn. Ate cuahn che nda ama o sahn che dechuh Jacobo ne, din vih ye, ametah cheh ye dama nduco ihyan chahn, te vah ye ihyan che riquendi ye redinahn ye ley che dirun Moisés. ¹³ Nduco chemin ne, chihco ro ye che o nan o chende ye, ne nducoyaca ihyan nación yahn Israel che rendo dama ye min, nde Bernabé ne, dama chi ye nduco ye. ¹⁴ Che tihca din ye ne, chihnde ro yahn ye che hua runecade riquendi ye ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo. Chemin che rahn rí Pedro nan nducoyaca ihyan ndiyaco: “Di, che sahn nación yahn Israel di, a metah ro che dama ri nduco dihno vo ihyan nación chenahn, chihcoman costumbre yahn ihyan nación yehn. Man ne, jtaça che nahn din fuerza dihno vo ihyan nación

chenahn che dinahn ye costumbre yahn ihyan naci3n yehn?"

Ihyan naci3n yahn Israel man, ihyan naci3n chenahn man, che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo ne, ndevahn ye

¹⁵ Nuhn ne, ihyan naci3n yahn Israel nuhn, ndiyu ihyan nunde nuhn nduhca ihyan naci3n chenahn. ¹⁶ Ate devano nuhn che atenan che cotahno vo Dihvo vo Jesucristo che ndeva Dendiohs uvo, ndiyu che dinahn vo ley che dirun Mois3s. Chemin che nahn nuhn ne, cava che ndeva Dendiohs nuhn ne, ndotenan che dinahn nuhn che rihquentiyon ley min ne, chitahno nuhn Dihvo vo Jesucristo. Tihca din nuhn, te andahre dinahn ihyan che rihquentiyon ley min, ate hua cava chemin ndeva Dendiohs ihyan.

¹⁷ Man che a chitahno nuhn Dihvo vo Jesucristo, che nahn nuhn che ndeva Dendiohs nuhn ne, ndete che quenda3h ro yahn nuhn che ihyan nunde nuhn nduhca ihyan naci3n chenahn ne, 3a cahquino vo cahmo vo che Dihvo vo quendihco ye nunde ne? Hua. ¹⁸ Ama te a chihcoman nuhn ley che dirun Mois3s ne, ndete che ndaconan nuhn dinahn nuhn che rihquentiyon ne, nduco chemin cahco ro nuhn che ihyan nunde nuhn. ¹⁹ Cuaco che tihca, te u ne, a nan ley min tumacadin3 che hua ndaca vederenchahco che dinahn vederihquentiyon yahn man, che tahque ndah cochahtin3 Dendiohs man. ²⁰ Anduhneca ndete che quenan yah dama nduco Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che Daya Dendiohs. A ihyan min che rihquentiyon ye u, ndiyu man. A yahino ye u, ne chihco menda3h ye ihyan chih ye cava. Man ne, nducuahn che redin ne, a yahn che ritahn3 ihyan. ²¹ Ndiyu che duce rin3 vedeyahino yahn Dendiohs, ate hua co ndeva ye ihyan cuande yahn che dinahn ye ley che dirun Mois3s, ne chemin che quenan cuma che chih Dihvo vo Jesucristo.

3

Che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo ne, hua redotenan vo ley che dirun Moisés

¹ Nchuhn dihnó che vate ne yān Galacia, a te cuande ndah nuhn nchuhn ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che quenan yah ye. Ate mān ne, ama tundo ndācondā ne, chitahno ne yahn ihyan che chihncheh ye nchuhn, chihcomān ne che redinahñ ne ndudo cuāco. ² Nahn che cuahte nchuhn ndedecadino ne. ¿A te Dendiohs Vaco Ndah yahn ye nchuhn yahn che dinahn ne ley che dirun Moisés, o te ye yahn che chitahno ne ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo? ³ Hua co nchuhn chevah cā tundo. A quenun Vaco Ndah yahn Dendiohs nchuhn yahn che chitahno ne, ne hua ndahcā che ndevanān ne richahtino ne ley min. ⁴ Ndete che cahcomān nchuhn ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo ne, nde ama nān dehtenduh che a dīn Dendiohs nduco ne, hua cochihve yahn ne. Ate quenan inó che cochihve yahn nchuhn. ⁵ Cuahn che redin Dendiohs che renun Vaco Ndah yahn ye nchuhn, rinahn vederihno vān ne ne, ndiyu cāva che redinahñ ne ley che dirun Moisés, te cāva che ritahno ne Dihvo vo Jesucristo.

⁶ Cua cuande ne nduhcā che chinahn nduco Abraham. Ihyan min ne, chitahno ye Dendiohs, ne cāva chemin no che nedin yahn Dendiohs ihyan. ⁷ Cuedevano nchuhn te nducoyāca ihyan che ritahno ye Dendiohs ne, riquendi ye yune yahn Abraham. ⁸ Nde a rāññ me ne, a ndirun nān Ndudo yahn Dendiohs te ihyan nación chenāññ che cotahno ye ne, nedin yahn Dendiohs ihyan. Ndudo ndah min ne, a ndudo che cāh Dendiohs Abraham, rāññ ye tuhcā: “Vedeyahino che quenan cumá ndoque ne, a namin che ndah yahn ihyan nducuahn nación.” ⁹ Nducote tihcā ne, nducoyāca ihyan che ritahno ye ne, nedin yahn

Dendiohs ihyan nduhc̄a che nedin yahn ye Abraham yahn che chitahno ye.

¹⁰ Me nducoyaca ihyan che richahtino ye che ndevahn ye nduco che dinahn ye ley che dirun Moisés ne, va che conda ye, te nde ama ihyan hua cocha ye dinahn ye ley min. Va che conda ye, te a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca: “Nducoyaca ihyan che hua dinahn ye nducuahn che ndirun nan ley ne, va che conda ye.”

¹¹ Nducote tihca ne, a ndero ndi che nde ama ihyan hua tuno ye nan Dendiohs nduco che dinahn ye ley min. A namin no tun ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca: “A ihyan che ritahno ye che ndedevahn Dendiohs ihyan, ndeva ye ihyan.” ¹² Ate hua tihca ley che dirun Moisés, te chemin ne, rihquentiyon che dinahn ihyan ndiyu che cotahno ye. Chemin ne, a ndirun nan ley min tuhca: “Ihyan che dinahn ye nducuahn che rihquentiyon ley cuh ne, ndevahn ye.”

¹³ Dihvo vo Jesucristo ne, a ndedevahn ye uvo, metah che conda vo nduhc̄a che rihquentiyon ley min. Man ye chuhrihn ye menun vo, chi ye ye castigo che va che co vo. Chinahn nduco ye nduhc̄a che a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca: “Nducoyaca ihyan che a ndinda ye ne, renan yah ye.” ¹⁴ Nduco tihca ndedevahn ye uvo cava che din ye che conahn ndudo che necah Dendiohs Abraham cava che ndah yahn ihyan nación chenahn. Namin nduco tihca ne, nducoyaco vo che ritahno vo ne, conun Vaco Ndah yahn Dendiohs uvo nduhc̄a che a cah ye ndudo yahn ye.

¹⁵ Dihno, cua cuande nchuhn ejemplo cuh che ntihton yan: Cuahn che redendah ihyan ama caca, redin ye firma, rihco ye ne, nde ama ihyan hua co cahca tan ye yahn, nde hua co ndedendah ye nduhc̄a che nahn ye. ¹⁶ Me ndudo yahn Dendiohs che cah ye Abraham nduco ndata

yahn ye ne, che ndirun che ndata yahn ye ne, conahn che ama no ihyan nan ndata yahn ye, ndiyu nducoyaca ye. Ihyan min ne, a Dihvo vo Jesucristo. ¹⁷ Cuedevano nchuhn te Dendiohs ne, cah ye ndudo yahn ye Abraham, ne cah dito ye. Me ley che dirun Moisés chihno cun ciento ndico ndiche nduyo adiva ne, hua co che cahca tan yahn ndudo min. ¹⁸ Che cah Dendiohs ndudo yahn ye Abraham che din ye che ndah nduco nducoyaca ihyan ne, conahn nduco ye yahn che tihca chi yeno Dendiohs ndiyu yahn che dinahn ye ley min.

¹⁹ Nducote tihca ne, co vate ihyan che ndedecadino ye: “¿Dehra cochihve ley che dirun Moisés tuhme ne?” Cuedevano nchuhn te chihnde adiva atenan cava che chihco ro nunde yahn ihyan nde nda ro che nan ndata yahn Abraham quenda ihyan min che a nente cade Dendiohs nduco Abraham yahn ye. Dechuh Dendiohs angel, ndahco ye ley min tah Moisés cava ihyan yan. ²⁰ A ndero ndi che chichihve Moisés yahn Dendiohs man, cava ihyan yan man. Namin a ndero ndi che Dendiohs che cah ye ndudo yahn ye Abraham ne, a ihyan min no tun che ndahco ye ley yahn ye tah Moisés. ²¹ Andahre tihca, ate ley yahn ye che ndahco ye tah Moisés ne, ndiyu che rendahe cade ye ndudo che cah ye Abraham, te hua nedin yahn ye ihyan, ndevahn ye nduco che dinahn ye ley min. ²² Tahque ndah ne, rihco ro ley min che va che conda nducoyaca ihyan, din nunde yahn ye. Tihca rihco ro ley min cava che ihyan che cotahno ye Dihvo vo Jesucristo ne, ndeva Dendiohs ihyan, nduhca che a necah ye ndudo yahn ye.

²³ Numanahn che metah nda Dihvo vo Jesucristo, cotahno vo ihyan ne, chihco rino ley min uvo. ²⁴ Anduhneca ndete che din ley min cudado uvo, tihyon yune uvo cava che cotahno vo ihyan min, nedin yahn Dendiohs uvo.

25-26 Ate man che a nedin daya Dendiohs uvo yahn che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo ne, ametah rendotenan vo ley min. 27 Nducoyaco vo che chedenune vo, nevahnecon vo Dihvo vo Jesucristo ne, ndo vo ihyan yahn ye. 28 Man ne, nde hua redin yahn che ndahchenan vih vo. Dehve din yahn atanochan ihyan yahn ye, a ihyan naci3n yahn Israel ye, o ihyan tama naci3n ye, a redin ye ntiyon yahn ihyan, o redin ye ntiyon yahn man ye, a ndahta ye, o chahn ye. Hua dehve din yahn tachan vo, te che ndichahtino vo Dihvo vo Jesucristo ne, a dama no nducoyaco vo. 29 Nducote a yahn Dihvo vo Jesucristo uvo ne, riquendi vo yune yahn Abraham, ne ndeva Dendiohs uvo nduhca che a necah ye ndudo yahn ye.

4

1 Cua cuande nchuhn tama ejemplo: Ama sahn dihn che va che ndonda tah se vedecuihca yahn chida se ne, numahn che lihn ca se ne, rendihche ihyan sahn anduhneca mozo, andahre sahn min co yahn se nducuahn. 2 Va ihyan che redin ye cudad3 sahn man, rendihche ye cava se man, nde nda ro che ndahco chida se dehtenduh yahn ye tah se. 3 Atihnoqa uvo, te ro che metah cotahno vo Dihvo vo Jesucristo ne, anduhneca chechahya uvo, riquendi vo costumbre yahn ihyan ndico yuhn vo. 4 Ate cuahn che tuno ro che a ndihco cade Dendiohs ne, dechuh ye Daya ye. Ihyan min ne, ndo ye ihyan iyehense, chihndeyan ye, ne dinahn ye ley che dirun Mois3s, 5 cava che nduco tihca ndedevahn ye uvo yahn vederihquentiyon yahn ley min, ne nedin daya Dendiohs uvo. 6 Man che a nedin daya Dendiohs uvo ne, dechuh ye Vaco Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che Daya ye, conun chete chedave yuhn vo, ne covah tuhca: "Ndi3h che Chid3a." 7 Nducote tihca ne, a ndero ndi che ndiyu ihyan vane uvo. A ndevahn vo, nedin

daya Dendiohs uvo, ne ndeva ye uvo yahn che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo.

Pablo ne, rendedecadino ye cava ihyan che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo

⁸ Ro menan me ne, vatechica van nchuhn nan Dendiohs, nde hua devano ne che va ye, rendeva ne yavenan dehtenduh che ndere redin ne dendiohs yahn ne. ⁹ Ate man che a nevahnecon ne Dendiohs, nedin yahn ye nchuhn ne, ¿taça che ndaconan ne dinahn ne costumbre chemin chan che nde hua cochihve? ¹⁰ Nchuhn ne, renevahnecon ne dehtenduh vihco man, rihco vih ne iyo man, nduyo man, che rahco ne che cahnda. ¹¹ Rendedecadinó che a chinda ntiyon che din van ne, chicuahn ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo nchuhn.

¹² Dihno, nducote dama chi vo nduco vih ro menan me ne, ricá nchuhn che quendi ne yune yahn, cahcoman ne costumbre ndico nduhca che a chihcoman. Quenan inó che dinahn ne che ricá nduhca che din ne ro menan me. ¹³ A devano nchuhn te yahn che chi cah, che quenán yan vaco ne, ne chemin che ndaca yune che cahndudó ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo, chihnevan ne. ¹⁴ Andahre ndaca yune che ndahchenan nchuhn u yahn che cah, ate hua din ne, nde hua chacondah vedame ne u. Tahque ndah ne, nevahnecon ne u, ndihche ne u anduhneca ndete che ama ángel yahn Dendiohs u man, anduhneca man Dihvo vo Jesucristo u man. ¹⁵ ¿A chinan nchuhn vedeyahino che chahtenan cuma ne nducó ro menan me ne? Ama ndedecadino ne yahn cah che quenán ndutinán, nde a rino ne che tico ne ndutinán ne, te ne u. ¹⁶ Man ne, ¿a racondah vedame nchuhn u yahn che riyahvé nchuhn che cuahtechica ne nduhca che nahn Dendiohs ne?

¹⁷ Sahn che tihca rinun se nchuhn ne, ndiyu che yahino se nchuhn, te yahn che nahn se che cuacondah vedame

ne nuhn, nevahne^{cun} ne sahn. ¹⁸ Codin nun ino nchuhn, codin ne che ndah cuahn dama, ndiyu demaⁿ cuahn che quen^un vaⁿ ne. ¹⁹ Dayá che yahinó nchuhn, ama rechuhríhn che rendedecadinó cava nchuhn, ne quendi chuhríhn nde nda ro che conan dinahn ne ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo nduhca che redin yahn. ²⁰ Ama náhn ndete che a quen^un vaⁿ nchuhn, ne cacua^hn nchuhn nduco rino nduco ndah cava che conahn ne, te ama rendedecadinó cava ne.

Ejemplo yahn Agar nduco Sara

²¹ Nchuhn che nahn nevahne^{cun} ne ley che dirun Moisés, ¿a renahn ne nducuahn che rihquentiyon ne? ²² Nan ley min ne, ndirun che Abraham ne, ndaca o daya ye. Ama se ne, chacoya^hn ta^hn deca^hya yahn ye che ndere quen^{an} ye nduco te, ne ta^{ma} se ne, chacoya^hn ihyan ndahta yahn ye. ²³ Ta^hn deca^hya yahn ye ne, ndaca daya te yahn che din chihyo ye ta^hn. Ate ihyan ndahta yahn ye ne, ndaca daya ye yahn che a tihca neca^h Dendiohs ndudo yahn ye. ²⁴⁻²⁵ Che tihca chi ne, covahn ama ejemplo che tuhca conahn: Nduh che o ihyan ndahta chahn ne, anduhneca o ndudo che chihco Dendiohs. Agar, ta^hn deca^hya che ndere quen^{an} te nduco Abraham ne, anduhneca ley che ca^h Dendiohs Moisés min Cuete Sinaí, nación yahn Arabia. Ihyan yaⁿ Jerusalén maⁿ, ihyan chena^hn maⁿ, che renevahne^{cun} ca ley min ne, anduhneca sahn decua^h demaⁿ che chacoya^hn ta^hn min, che rihquentiyon ihyan sahn. ²⁶ Ate uvo che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo ne, hua tihchan vo, te quen^{an} cuma che cuahtenan vo vahchetero. ²⁷ Tihca, te a ndirun naⁿ Ndudo yahn Dendiohs tuhca:
Di che hua renda^{ca} daye, che nde hua devene deh che
renan yah chete ndahta che racoya^hn ye,
co yene, nde tuno cuah yene,

te tahque yahn daya ndahta deman
che co ndahta che va inchaahn ye.

²⁸ Dihno, uvo ne, anduhneca Isaac, daya Sara, ihyan min che a necah Dendiohs ndudo yahn ye che va che cuhndeyan ye. ²⁹ Cuedevano ne te ro menan me ne, sahn che chacoyahn tahn decahya che ndere quenan te nduco Abraham ne, din tan se nduco sahn daya Sara, sahn min che cah Vaco Ndah yahn Dendiohs fuerza chaco se che ndaca ye sahn. Atihnoqa man ro cuh, te ihyan che renevahnecon ca ye ley che dirun Moises ne, redin tan ye nduco uvo che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo. ³⁰ Ate dehve din yahn chemin, te a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca: “Cuacondah vedame tahn decahya me nduco sahn daya te.” Atihnoqa ihyan che renevahnecon ca ye ley che dirun Moises, te hua co cuande ye van ihyan yahn Dendiohs. ³¹ Dihno, nducote tihca ne, cuedevano ne te uvo ne, anduhneca daya Sara, ndiyu nduhca daya tahn decahya me.

5

¹ Dihvo vo Jesucristo ne, a ndedevahn ye uvo. Man ne, ametah nahn che cah rihn man vo uvo, quendi vo costumbre ndico che nevahnecon vo ro menan.

² U Pablo ne, riyahve nchuhn. Cuihcovan ne che cahma. Ndete che cuahnecon ne che conan seña nchuhn ne, nde hua cochihve yahn ne che chitahno ne Dihvo vo Jesucristo. ³ Namin rahn ri nchuhn tama yune te ihyan che cuahnecon ye che conan seña ihyan ne, quenana cuma che dinahn ye nducuahn che rihquentiyon ley che dirun Moises. ⁴ Duh nchuhn che rahco ne che ndeva Dendiohs nchuhn yahn che redinahn ne ley min ne, a chacondah vedame ne Dihvo vo Jesucristo man, a denda ne, te metah yahino Dendiohs nchuhn man. ⁵ Uvo, nducote ritahno vo Dihvo vo Jesucristo man, nducote quenun Vaco Ndah

yahn Dendiohs uvo man ne, chenan ino vo che ndeva Dendiohs uvo. ⁶ Che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo ne, hua rigonun chihve a chenan seña uvo, o hua. Che rigonun chihve ne, che cotahno vo ihyan min man, cuahtenan cumo vo vedeyahino man.

⁷ Ro menan me ne, ama ndahca dinahn nchuhn vederihquentiyon yahn Dihvo vo Jesucristo. Man ne, ¿duh rinun nchuhn che cuacotahn ne? ⁸ Dendiohs, ihyan min che tendahnun ye nchuhn ne, a ndero ndi che ndiyu ihyan min din ye che ndacorune vederendedecadino yahn ne. ⁹ Cuedevano nchuhn te ndudo yahn sahn min che rinun se nchuhn ne, anduhneca tahsihn ya che rendih van nducuah yache. ¹⁰ U ne, quenan ino Dihvo vo Jesucristo che din ye che quendi nchuhn ndudo che chicuahn nchuhn. Me adecoduhno sahn min che rinun se nchuhn ne, va che din Dendiohs castigo sahn.

¹¹ Dihno, u ne, hua rihquentiyon ihyan che conan seña ihyan, quendi ye ley che dirun Moisés, te ndete che tihca redin ne, ihyan naciön yahn nde hua din tan ye nducó man, nde hua co tan ye che rahndudó che quenan yah Dihvo vo Jesucristo nan cruz ca va nducoyaco vo man. ¹² Sahn che vatechica se rinun se nchuhn che conan seña nchuhn ne, tahque ndahca che ama yune no cahca nduh se sahn.

¹³ Me nchuhn dihnó ne, a din Dihvo vo Jesucristo che vatemán ino ne. Ametah va che cah rihn ne nchuhn, dinahn ne che rihquentiyon ley ndico me. Ate hua ndedecadino ne che nducote a vatemán ino ne ne, co cuahtechica ne vedeyeno yahn man ne, cuahtendihco ne nunde. Tahque ndah ne, numacuahn vedeyahino cuinan ama tama ne vih, ¹⁴ te vederihquentiyon yahn Dendiohs che menan vihca ne, tuhca: “Codin yahine nducoyaca ihyan nduhca che yahine man di.” ¹⁵ Ate ndete che van

mān nchuhn condinun condinaħno ne viħ ne, cuihco ne cudādo, te denān co ndāche nducoyaça ne, ne din vi āma tāmā ne yahn viħ.

Vaco Ndah yahn Dendiohs ne, rihca tñ che quendi vo vedeyeno yahn mān vo

¹⁶ Rāħn rí nchuhn che dinahn ne vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs çava che hua ndāça yune che cuahtechica ne vedeyeno yahn mān ne, cuahtendihco ne nunde, ¹⁷ te nduco chemin ne, reçaħ ndāche ne Vaco Ndah yahn Dendiohs. Chemin che hua ndāħça che cuahtechica ne vedeyeno yahn mān ne, cuahtendihco ne nunde. ¹⁸ Ndete che reçaħ yune ne che rihquentiyon Vaco Ndah yahn Dendiohs nchuhn ne, ametah quenan cuma che dinahn ne vederihquentiyon yahn ley che dirun Moisés.

¹⁹ A ndero ndi iħyan che vatechica ye vedeyeno yahn mān ye, rahtendihco ye nunde, te ndere rahtechica ye nduco iħyan che hua nihnevāco nduco ye mān, redin ye dehtenduh che chihngā mān, metah vedecuiħno nān ye mān, ²⁰ rendeva ye yavenān dehtenduh che ndere redin ye dendiohs yahn ye mān, redin cuah ye mān, rendihche tñ ye viħ mān, rahte çanda ye nduco viħ mān, redin dihta ye mān, ri tñ ye mān, redin cheche chedave yahn ye nduco iħyan chenāħn mān, rihco çanda ye vān iħyan mān, ²¹ redin ve ye mān, rihno ye viħ mān, rahtechica coh ye mān, a cudādo che reh no ye vate ye mān, a ndeh nān ca nunde chemin chan rahtendihco ye mān. Ndaconan riyāhvė nchuhn te nducoyaça iħyan chemin chan ne, hua nedin yahn Dendiohs iħyan.

²² Ate iħyan che reçaħ yune ye che rihquentiyon Vaco Ndah yahn Dendiohs iħyan ne, tuhchan ye: Chenan cuma ye vedeyahino mān, vedeyeno mān, ndāħça chenān ye nduco iħyan chenāħn mān, chahtino ye mān, ndah

ihyan ye m̄an, redinahn ye ndudo yahn ye m̄an, ²³ necun ye m̄an, hua riquendi ye vedeyeno yahn m̄an ye, raht-endihco ye nunde m̄an. Ihyan chahn ne, rihquentiyon Vaco Ndah yahn Dendiohs ihyan, ne ametah quenān cuma che dinahn ye ley che dirun Moisés. ²⁴ Ihyan chahn ne, a yahn Dihvo vo Jesucristo ihyan, ne ametah riquendi ye vedeyeno yahn m̄an ye, rahtendihco ye nunde. ²⁵ Nducote a ndacorun Vaco Ndah yahn Dendiohs vederendedecadino yuhn vo, ndo vo anduhnecā ihyan ra ne, nahn che n̄an nducuahn che redin vo ne, din vo nduhcā che nahn. ²⁶ Hua din yahn che din cun vo m̄an, din ve vo m̄an, ndāca yune che co t̄an āma t̄ama vo nduco vih.

6

Nduhcā che nahn che cuahtechico vo

¹ Dihnó, ndete che āma cha ihyan v̄an nchuhn den̄an condihco ye nunde ne, nchuhn che redinahn ne veder-ihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs, coyahve ne ihyan nduco rino nduco ndah c̄ava che nto ino ye nunde min, ndāca ye vederenchahco. Nahn che āma ndah c̄ahco āma t̄ama ne cudādo, te den̄an nduco ne condihco ne nunde. ² Cuinan āma t̄ama ne vih, te tihcā rihquentiyon Dihvo vo Jesucristo. ³ Ndete che rahco āma cha nchuhn che āma rigonun chihve ne cuahn che hua cuāco ne, rihncheh m̄an ne nchuhn. ⁴ Quenan cuma che ndedecadino queri āma ne yahn dehtenduh che redin ne, hua rendotenan che cua cuande ne ihyan chenāhn. Me ndete che runecāde ne ne, va deh cuande che co yeno ne. ⁵ Tihcā, te queri āma ihyan ne, c̄ah rihn m̄an nunde yahn ye ihyan.

⁶ Ihyan che rahn ye ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo ne, nahn che d̄ama co ye nduco ihyan ricuahn yahn ye, din ye dehtenduh che runec̄ade.

⁷ Hua co nchuhn chev̄ah c̄a tundo, ndedecadino ne che co cahnceh ne Dendiohs, te tuno ca nunde yahn ihyan ne, a tihc̄a va che nedihve ye. ⁸ Ndete che cuahtechica ye vedeyeno yahn m̄an ye, cuahtendihco ye nunde ne, va che conda ye. Ate ndete che dinahn ye vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs ne, cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. ⁹⁻¹⁰ Chemin che quenan cuma che numacuahn chedave yuhn vo din vo che ndah nduco nducoȳaca ihyan, men̄an vihca nduco ihyan che d̄ama ritahno vo nduco ye Dihvo vo Jesucristo, te ndete che tihc̄a din vo cuahn d̄ama ne, ndeva Dendiohs uvo.

¹¹ Condihe nchuhn nduhc̄a che a ndero ndi che ama rahte letra redirun m̄an yahn ne. ¹² S̄ahn che redin se fuerza nchuhn che conan seña nchuhn ne, tihc̄a redin se, te nahn se che quend̄ah yaven̄an se n̄an ihyan nación yahn Israel m̄an, hua nahn se che din t̄an ye nduco se yahn che rahndudo se che quenan yah Dihvo vo Jesucristo c̄avo vo m̄an. ¹³ S̄ahn chahn ne, chenan seña s̄ahn, ate hua redinahn se nducuahn che rihquentiyon ley che dirun Moisés. Che nahn se che conan seña nchuhn ne, aten̄an c̄ava che din ȳade se che s̄ahn chahn chihquentiyon se che conan seña nchuhn. A chemin che vedeyeno yahn se. ¹⁴ Ate u ne, aten̄an che chih Dihvo vo Jesucristo, quenan yah ye n̄an cruz, ndedevahn ye u ne, a chemin no che vedeyeno ȳahn, te nduco chemin chihcom̄an che quechic̄a vedeyeno yahn m̄an, quendihc̄o nunde. ¹⁵ Uvo che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo ne, hua dehve din yahn a chenan seña uvo, o hua. Che rigonun chihve ne, che ndacorun vo vederendedecadino yuhn vo, ndo vo anduhneç̄a ihyan ra. ¹⁶ Nducoȳaca ihyan che redinahn

ye vederihquentiyon cuh mañ, ihyan chenahn che namin ndi cuande ye vañ ihyan yahn Dendiohs mañ ne, ricá Dendiohs che din yahino ye ihyan, din ye che ndahca cuahtenan ye.

¹⁷ Che cuahn ca ne, ametah náhn che denduh nde ama nchuhn u nduco vedetundo yahn ne che ritahno ne yahn sahn chahn. Cuedevano nchuhn te che chenan muhn chenan min yato u ne, a yahn che redín ntiyon yahn Dihvo vo Jesucristo.

¹⁸ Dihnó, Dihvo vo Jesucristo din yahino ye nducoyaca nchuhn. Tihca co.

El Nuevo Testamento: Cuicateco de Teutila

New Testament in Cuicatec, Teutila (MX:cut:Cuicatec, Teutila)

copyright © 1972 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cuicatec, Teutila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cuicateco, Teutila [cut], Mexico

Copyright Information

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cuicatec, Teutila

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Oct 2021 from source files dated 17 Oct 2021

6bd8292c-2070-5c2d-8b8b-378bf0f66afe